באפשר לפתיחת הקבר בלא דם קמיפלגי · להך ליטנא דתימה דג' מקומות דקאמר ר' יוחנן לעיל (דף יח:) דהלכו מחכמים אחר הרוב למעוטי מאי* : **בתוכה** מאדיס· ואע"ג דלא האדיס מכתון וגרלה דאם האדיס מכתון עדיף טפי לפיטו לא האדיס מכפים כמו דם א) לגור דכפים איט מועיל אלא לסומכוס ומכתון לפיטו לרבנן : **זוזא** · פירש בערוך שם מכס : **אם** יש בה עצם טמאה לידה · והא דתנן הך קודם הא דדם לגור דמייתי אמר בגדה ולא בלידה משום דאמר כל דבריהם בריש: **ורא"מר** רבי שמעון בן יוחי · וא"ם וליסייעיה ממתני' דבעי אמה דם וי"ל הייט משום דקסבר דאיט דם נדות : **הא** דם נדה טמאה לפיטו בשפופרת · וא"ם מנליה הא לימא הא דדם נדה טמאה משום דפלי פליי וקריגן ביה בבשרה כדמצי לאבי לפירש"י וי"ל דגרלה ט לגקשה דרבנן פליגי אמאי דקאמר ר' אליעזר בהדיא בבשרה ולא בשפיר ולא בתחיכה ואתו רבנן למימר דלא מטעם בבשרה טהור אלא משום דאיט דם נדות הא אם היה דם נדות טמאה לפיטו בשפופרת אם כן לא הוו פליגי רבנן אמאי דקאמר רבי אליעזר בהדיא :

כי

הפילה ואינה יודעת מה הפילה הרי זו ספק לידה ספק זיבה מביאה קרבן ואינו נאכל רבי יהושע אומר מביאה קרבן ונאכל לפי שאי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם ת"ר המפלת תתיכה °סומכוס אומר משום רבי מאיר וכן היה רבי שמעון בן מנסיא אומר כדבריו קורעה אם יש דם בתוכה טמאה ואם לאו טהורה כרבנן ועדיפא מדרבנן כרבנן דאמרי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם ועדיפא מדרבנן דאינהו סברי עמה אין [2]בתוכה לא וסומכוס סבר אפילו בתוכה ותניא אידך המפלת תתיכה ר' אחא אומר קורעה אם תוכה מאדים טמאה ואם לאו טהורה כסומכוס ועדיפא מסומכוס ותניא אידך המפלת תתיכה רבי בנימין אומר קורעה אם יש בה עצם אמו טמאה לידה אמר רב חסדא ובתתיכה לבנה וכן כי אתא *זוגא דמן חדייב אתא ואייתי מתניתא בידיה [3]המפלת תתיכה לבנה קורעה אם יש בה עצם אמו טמאה לידה אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי [4]המפלת תתיכה קורעה אם יש בה דם אגור טמאה ואם לאו טהורה כסומכוס וקילא מבולהו בעא מיניה רבי ירמיה מרבי זירא הרואה דם בשפופרת מהי °בבשרה אמר רחמנא ולא בשפופרת או דלמא האי *בבשרה מיבעי ליה שמטמאה מבפנים בבחוץ אמר ליה [5]בבשרה אמר רחמנא ולא בשפופרת דאי בבשרה מבעי ליה שמטמאה מבפנים בבחוץ *א"כ נימא קרא*(בבשר) מאי בבשרה שמע מינה תרתי והא"ר יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי המפלת תתיכה קורעה אם יש בה דם אגור טמאה ואם לאו טהורה הכי השתא התם דרכה של אשה לראות דם בתתיכה הכא אין דרכה של אשה לראות דם בשפופרת לימא שפופרת תנאי היא דתניא המפלת תתיכה אף על פי שמלאה דם אם יש עמה דם טמאה ואם לאו טהורה רבי אליעזר אומר בבשרה ולא בשפיר ולא בתתיכה ר' אליעזר היינו תנא קמא אימא שרבי אליעזר אומר בבשרה ולא בשפיר ולא בתתיכה וחכמים אומרים אין זה דם נדה אלא דם תתיכה תנא קמא נמי טהורי מטהר אלא דפלי פליי איכא בינייהו תנא קמא סבר בבשרה ולא בשפיר ולא בתתיכה והוא הדין לשפופרת והני מילי היכא דשיעא אבל פלי פליי טמאה מאי טעמיה בבשרה קרינא ביה ואתו רבנן למימר 'אף על גב דפלי פליי אין זה דם נדה אלא דם תתיכה הא דם נדה ודאי טמא ואפילו בשפופרת נמי אמר אביי בשפופרת כולי עלמא לא פליגי דטהורה

כי

הרי זו ספק לידה וספק זיבה. ספק אם זיבה היא ומיימנא בקרבן זיבה ספק אם לידה היא ומיימנא בקרבן לידה ספק אימה לא לידה ולא זיבה ואין עליה קרבן מילד אם ילדה בשליטי ולד גמור הרי כאן לידה ולא זיבה ואפי' לאמה דם עם לידתה להשלים ג' לאיות דקושי סמוך לגלידה תורה אור רחמנא טהרה לקמן בפ' בנות כותים

הרי זו ספק לידה ספק זיבה מביאה קרבן ואינו נאכל רבי יהושע אומר מביאה קרבן ונאכל *"שאי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם לישנא אחרינא אמרי לה אמר רב יהודה אמר שמואל לא טימא רבי יהודה אלא בתתיכה של ארבעה מיני דמים אבל של שאר מיני דמים טהורה איני והא כי אתא רב הושעיא מנהרדעא אתא ואייתי מתניתא בידיה המפלת תתיכה אדומה ושחורה ירוקה ולבנה אם יש עמה דם טמאה ואם לאו טהורה ורבי יהודה אומר בין כך ובין כך טמאה קתני אדומה ושחורה ירוקה ולבנה ופליג ר' יהודה וכי תימא כי פליג ר' יהודה אאדומה ושחורה אבל ירוקה ולבנה לא אלא ירוקה ולבנה (ו) מאן קתני לה אילימא לרבנן השתא אדומה ושחורה קא מטהרי רבנן ירוקה ולבנה מיבעיא אלא לאו לר' יהודה ופליג אלא אמר*(רב יהודה) *באפשר לפתיחת הקבר בלא דם קמיפלגי ובפלוגתא דהני תנאי דתניא קשתה שנים ולשלישי

ויקרא טו

הפילה ואינה יודעת מה הפילה הרי זו ספק לידה ספק זיבה מביאה קרבן ואינו נאכל רבי יהושע אומר מביאה קרבן ונאכל לפי שאי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם ת"ר המפלת תתיכה °סומכוס אומר משום רבי מאיר וכן היה רבי שמעון בן מנסיא אומר כדבריו קורעה אם יש דם בתוכה טמאה ואם לאו טהורה כרבנן ועדיפא מדרבנן כרבנן דאמרי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם ועדיפא מדרבנן דאינהו סברי עמה אין [2]בתוכה לא וסומכוס סבר אפילו בתוכה ותניא אידך המפלת תתיכה ר' אחא אומר קורעה אם תוכה טמאה ואם לאו טהורה כסומכוס ועדיפא מסומכוס ותניא אידך המפלת תתיכה רבי בנימין אומר קורעה אם יש בה עצם אמו טמאה לידה אמר רב חסדא ובתתיכה לבנה וכן כי אתא *זוגא דמן חדייב אתא ואייתי מתניתא בידיה [3]המפלת תתיכה לבנה קורעה אם יש בה עצם אמו טמאה לידה אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי [4]המפלת תתיכה קורעה אם יש בה דם אגור טמאה ואם לאו טהורה כסומכוס וקילא מבולהו בעא מיניה רבי ירמיה מרבי זירא הרואה דם בשפופרת מהי °בבשרה אמר רחמנא ולא בשפופרת או דלמא האי *בבשרה מיבעי ליה שמטמאה מבפנים בבחוץ אמר ליה [5]בבשרה אמר רחמנא ולא בשפופרת דאי בבשרה מבעי ליה שמטמאה מבפנים בבחוץ *א"כ נימא קרא*(בבשר) מאי בבשרה שמע מינה תרתי והא"ר יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי המפלת תתיכה קורעה אם יש בה דם אגור טמאה ואם לאו טהורה הכי השתא התם דרכה של אשה לראות דם בתתיכה הכא אין דרכה של אשה לראות דם בשפופרת לימא שפופרת תנאי היא דתניא המפלת תתיכה אף על פי שמלאה דם אם יש עמה דם טמאה ואם לאו טהורה רבי אליעזר אומר בבשרה ולא בשפיר ולא בתתיכה ר' אליעזר היינו תנא קמא אימא שרבי אליעזר אומר בבשרה ולא בשפיר ולא בתתיכה וחכמים אומרים אין זה דם נדה אלא דם תתיכה תנא קמא נמי טהורי מטהר אלא דפלי פליי איכא בינייהו תנא קמא סבר בבשרה ולא בשפיר ולא בתתיכה והוא הדין לשפופרת והני מילי היכא דשיעא אבל פלי פליי טמאה מאי טעמיה בבשרה קרינא ביה ואתו רבנן למימר 'אף על גב דפלי פליי אין זה דם נדה אלא דם תתיכה הא דם נדה ודאי טמא ואפילו בשפופרת נמי אמר אביי בשפופרת כולי עלמא לא פליגי דטהורה

כי

נדה הוא הלכך לא שנא בתוכה כי שיעא ולא שנא פלי פליי דנגע בדרסא טהורה אבל שפופרת דס' נדה היא טמאה לא שנא בבשרה כנגחו: כולי עלמא לא פליגי (דטהורה. לאין דרך הרואה כנך)*:

[ויקרא טו]

[לקמן כב. מא. סי כריתות י"]

הגהות הב"ח

(ו) גמ' למאן קתני לה: (כ) רש"י ד"ה דפלי ו"ל בס"ק וכו' סבר אפלי דם עמה הוא כנ"ל והד"ל:

[לקמן כב:]

תוספי הרא"ש

המפלת תתיכה' הרי זו ספק לידה ספק זיבה אי סבירא ליה יש קרשי לגפלים ניחא דאינה מביאה אלא קרבן אחר אבל אי סבר דאין קרשי לגפלים צריכה להביא שני קרבנות דדילמא הויא זבה ויו לדת וקרבן לידה וקרבן זיבה לא שייכי אחדדי ליספר בקרבן אחר כראיתא בפ"ב דבריחות ולקמן ביוצא דופן פירי דהוה אאכל חלב דהם ואיכא לפרש הא דקאמר מביאה קרבן ואינו נאכל מביאה על כל ספק שלה קרבן ואין אחד מהן נאכל. ור' יהושע סבר דאחר מן הקרבנות נאכל דודאי זבה הוא אבל ספק לידה היא לאיכך אינו נאכל: מאי בבשרה ש"מ תתיכה' ולקמן בריש הרואה כתם פריך דשיבעי ליה בבשר עד שתרגיש בבשרה ומשני תתיכה ש"מ וצ"ל דכולה שמעינן מינה מטעוס דה"א שמעינן למעוטי שפופרת ומב"ח שמעינן שמטמא בפנים בבחוץ דמשמע בעהיו בבשר מטאה ומשמעות דבשר שמעינן ש ת ר נ י ש בבשרה: הא דם נדה ודאי מטא אפילו בשפופרת דס"ד השתא דאין חילוק בין תתיכה לשפופרת כמו דאמרינן בתתיכה אי הוי דם נדה) נדה מטא משום דפלא אפליי ובבשרה קרינא ביה וי"ל דתלמודא דייק מתוך דבריהם דחכי סבירא לה משום דפליגי מאיזה טעם נטהר היכא דשיע דר' אליעזר מטהר

הגהות מהר"ב רגשבורג

א) תוס' ד"ס בתוכה מאדים וכו' לא סאדים מכפיס כמו דס לגור מלא לגור עמקן:

[לקמן מ. מא. מז:]

[לקמן מ:]

ע"ל מ"ו וגרס דייקינן ליטנא דקרא ו נמ"ל: דדס.

מדרשא דקרא ומשמע ליה דאתו רבנן לסיטר דלאו מן השם הוא זה אלא משמע דאין זה דם נדה אלא דם תתיכה · הילכך לר' אליעזר דסטר מדרשא דקרא משום הציצה היכא דפלא אפליי קרינא ביה בבשרה ומטמא לרבנן דלא דרשי לטעם היכא דלא נגע בבשרה ומסתרי משום דאין זה דם נדה ובבשרה דרשי ליה לטמאות בפנים בבחוץ ולא פפליג השתא בין תתיכה לשפופרת: ב) אין דרכה של אשה לראות דם בתתיכה ואפילו דפלא אפליי משום דאין זה דם נדה א"ה דם תתיכה וקשה דהשתא לא הוי הך דאין דרכה של אשה לראות דם בתתיכה כמו אין דרכה של אשה לראות דם בשפופרת דתתא הוי מטעם המסקה והכא משום דאין זה דם נדה · וע"ק דא"כ הא"ל לסיטר לרבנן דאין זה דם נדה בדקאמרינן מעיקרא · ע"ק כיון דאביי לא בא לחדש בדבריו אלא לחלק בין שפופרת לתתיכה ופליגי בתתיכה כדפליגי מעיקרא א"כ לא הא"ל לסיטר אלא בשפופרת כ"ע לא פליגי כו' כי פליגי בתתיכה · ותו' השר מקצתי דבהא פליגי ר' אליעזר ורבנן דר' אליעזר סבר דרכה של אשה לראות מטמאה ורבנן סברי אין דרכה של אשה לראות דם בתתיכה ואע"ג דפלי אפליי וכיון שלא ראתה כדרך שהנשים דרכן לראות מהורה אע"ג דהוי דם נדה תם נגע בבשרה ופליגי ר' אליעזר ורבנן בקרא דדרשינן בבשרה ולא בשפופרת דר' אליעזר סב' דסמשמען שפופרת משום המסקה וכן תתיכה היכא שאין הדם נגע בבשר אבל אי פלי אפליי קרינא שפיר בבשרה ורבנן סברי דשמטא דשמטמאת משום שאין דרכה של אשה לראות כך וכן בתתיכה נמי אפילו אי אפלאי אפליי ולמי שאין דרך הנשים לראות כך והאי דקאמרי אין זה דם נדה הכי קאמרי אין דם נדה רגיל לבא בזה הענין וכן עשה מעשה השר מקצתי באשה שנעקר מקור שלה וכמין תתיכה בשר נפל לה בבית הרחצן ולא היתה מוסקת לראות כל זמן שאותה תתיכה היתה בבית הרחצן ומחזר אותה לבעלה כיון דאין דרך נשים לראות כן: ודם

ג) חסר כאן בדברי רבינו וכן ל"ל לי כדי דם נדה טמא פ"ל בשופרת ות"ל מנליה הא לימא הא דדם נדה טמאה משום דפלי פליי וקרינן ביה בבשרה וי"ל וכו' . ב) שייך לדף שאמ"ו

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com